

Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет
Гуманітарно-економічний факультет
Кафедра фінансів і кредиту

Затверджено
Вченою радою БДПУ
Протокол № 11
« 30 » березня 2017 р.
Голова вченої ради, ректор

_____ І.Т.Богданов

ПРОГРАМА
додавної співбесіди

Освітній ступінь: магістр

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Бердянськ - 2017

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Зміст програми.....	5
3. Перелік питань.....	13
4. Критерії оцінювання	15
5. Список рекомендованої літератури.....	16

1. Пояснювальна записка

1. Пояснювальна записка

Відповідно до розділу VI «Організація і проведення конкурсу» Правил прийому на навчання до БДПУ в 2017 році для конкурсного відбору осіб при прийомі на навчання для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, використовуються результати додаткової співбесіди, за результатами якої приймається протокольне рішення рекомендувати / не рекомендувати вступника до складання фахового вступного випробування з фундаментальних і спеціальних дисциплін.

Мета додаткової співбесіди для вступу на здобуття освітнього ступеня магістра: з'ясувати рівень наявних базових теоретичних знань вступників з метою допущення їх до фахового вступного випробування для вступу на навчання за ступенем магістра спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування на базі освітнього ступеня бакалавра та освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю.

Форма вступного випробування - співбесіда.

Співбесіда проводиться відповідно до програм додаткової співбесіди для конкурсного відбору при прийомі на навчання для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, які затверджуються Вченою радою БДПУ.

Вступне випробування у формі співбесіди проводять члени фахової атестаційної комісії.

Члени фахової атестаційної комісії оцінюють правильність відповідей в аркуші усної відповіді (співбесіди), який по закінченню співбесіди підписується екзаменаторами та вступником.

Вступнику на співбесіді задають як найменше два питання відповідно до обраної для вступу спеціальності. Якщо члени комісії незадоволені відповідями вступнику додатково задають питання, поки не буде встановлений рівень знань абітурієнта.

Вимоги до відповіді абітурієнта

Під час співбесіди абітурієнт повинен показати:

- а) чітке знання означень, економічних понять, термінів, формулювань правил, передбачених програмою;
- б) вміння точно і стисло висловити думку в усній і письмовій формі, використовувати відповідну символіку;
- в) наявність вмінь і навичок, передбачених державними стандартами, вміння застосовувати поняття, методи і факти при розв'язування практичних задач і вправ.

Перелік дисциплін, що виносяться на додаткову співбесіду для спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування:

1. Податкова система;
2. Фінанси;
3. Економіка підприємства;

4. Бухгалтерський облік.

2. Зміст програми

Розділ 2.1. ПОДАТКОВА СИСТЕМА

1 .Сутність податкової системи та податкової політики держави

Поняття податкової системи та податкової політики. Соціально-економічна сутність податків. Функції податків. Класифікація податків. Характеристика елементів податку. Характеристика системи оподаткування в Україні. Права та відповідальність платників податків.

2. Податок на додану вартість

Податок на додану вартість як форма непрямого оподаткування. Суть податку на додану вартість, його призначення та ставки. Платники податку на додану вартість як суб'єкти оподаткування. Об'єкт оподаткування і податкова база. Пільги при нарахування податку. Первинний облік податку та податкова документація з податку на додану вартість. Відповідальність платників податку.

3. Акцизний податок, митні платежі

Суть та призначення акцизного податку. Платники та об'єкт оподаткування акцизного податку. Порядок нарахування акцизного податку. Перелік підакцизних товарів та ставки акцизного податку. Пільги щодо акцизного податку. Порядок сплати та подання розрахунків. Соціально-економічна сутність мита. Платники та об'єкт оподаткування мита. Перелік товарів, які оподатковуються митом, ставки мита.

4. Податок на прибуток

Основи оподаткування податком на прибуток. Платники і ставки податку. Валові доходи і валові витрати, об'єкти оподаткування. Податковий облік у платника. Порядок нарахування та строки сплати податку.

5. Податок з доходів фізичних осіб

Необхідність справляння податку з доходів фізичних осіб, його роль та принципи організації. Платники і об'єкти оподаткування. Механізм та особливості нарахування податку, ставки податку. Порядок сплати податку і подання звітності.

6. Ресурсні платежі.

Екологічний податок. Плата за користування надрами. Плата за транспортування нафти та нафтопродуктів магістральними нафтопроводами. Рентна плата за нафту, природний газ та газовий конденсат, які добуваються в Україні.. Плата за землю. Збір за спеціальне використання водних та лісових ресурсів.

7. Місцеві податки і збори

Характеристика місцевих податків. Податок на нерухоме майно, яке відрізняється від земельної ділянки. Збір за місця для паркування. Збір за впровадження деяких видів підприємницької діяльності. Туристичний збір.

8. Інші податки

Податок за першу реєстрацію транспортного засобу. Фіксований сільськогосподарський податок. Податок на промисел. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.

Розділ 2.2 ФІНАНСИ

1. Сутність фінансів, їх функції та роль.

Сутність фінансів. Розподільна і контрольна функції фінансів. Стадії розподілу ВВП. Процес розподілу ВВП між юридичними та фізичними особами і державою.

Процес формування та розподілу бюджету та фондів цільового призначення. Фінансові ресурси держави. Фондова та нефондова форма руху фінансових ресурсів. Фінансова інформація як основа контрольної функції фінансів. Органи, що здійснюють контроль за рухом фінансових потоків у державі.

2. Фінансова система.

Фінансова система по внутрішньому пристрою. Сфери фінансової системи. Ланки фінансової системи. Взаємозв'язок сфер та ланок фінансової системи України. Фінансова система за організаційною структурою. Характеристика фінансових органів України (Міністерство фінансів, ДПАУ, Державне казначейство, КРУ, Розрахункова палата, Аудиторська палата, фонди цільового призначення).

3. Фінансова політика і фінансовий механізм.

Зміст і значення фінансової політики. Принципи фінансової політики.

Ланки фінансової політики. Фінансова стратегія і фінансова тактика. Фінансовий механізм, його склад і структура. Фінансове планування і прогнозування.

Керування фінансами і фінансове право. Органи керування фінансами. Сутність фінансового контролю. Види, форми і методи фінансового контролю.

4. Фінанси підприємницьких структур.

Економічна сутність і функції фінансів підприємств. Грошові фонди підприємств. Основи організації фінансів підприємств. Фінансова діяльність та зміст фінансової роботи. Фінансові ресурси підприємств і джерела їх формування. Прибуток підприємства та його використання. Зміст та завдання управління фінансами підприємств.

5. Державні фінанси.

Сутність державних фінансів. Склад державних фінансів України. Рівні та ланки державних фінансових відносин. Головні фонди фінансових ресурсів держави. Джерела формування фінансових ресурсів держави. Способи балансування місцевих бюджетів з боку держави (дотації, субсидії, субвенції). Централізовані та децентралізовані фонди цільового призначення (фонди соціального страхування, Фонд конверсії, Валютний фонд, позабюджетні фонди місцевих органів самоврядування).

6. Бюджет і бюджетна система.

Державний бюджет як економічна категорія. Соціально-економічна сутність державного бюджету. Бюджетний пристрій і бюджетна система.

Бюджетний пристрій в унітарних та федеративних державах. Правові основи бюджетної системи України. Складові елементи бюджетної системи України. Принципи бюджетного пристрою. Розподіл доходів та витрат між бюджетами в Україні.

7. Доходи і видатки державного бюджету.

Доходи державного бюджету. Джерела формування доходів державного бюджету. Податкові надходження. Неподаткові надходження. Цільові трансферти. Витрати державного бюджету. Бюджетне фінансування науки і освіти.

Державне фінансове забезпечення соціальних гарантій населенню. Організація фінансів і фінансування витрат у соціально-культурних закладах і установах.

8. Податки і податкова система.

Економічна сутність і функції податків. Основні елементи податків. Класифікація податків. Податкова система держави і принципи її побудови. Сутність, функції та особливості стягнення прямих податків. Податок на прибуток.

Податок на доходи громадян. Плата за землю. Податок з власників транспортних засобів. Податок на промисел. Податок на нерухомість. Сутність, функції та особливості стягнення непрямих податків. ПДВ. Акцизний збір. Мито. Сутність, функції та особливості стягнення платежів за ресурси й інших обов'язкових платежів. Місцеві податки і збори: особливості встановлення адміністративно-територіальними одиницями.

9. Місцеві фінанси.

Сутність і роль місцевих фінансів в економічному і соціальному розвитку адміністративно-територіальних утворень. Склад місцевих фінансових ресурсів. Регіональні бюджети, склад їх доходів і витрат. Позабюджетні фонди органів місцевого самоврядування. Пріоритети витрат місцевих бюджетів та позабюджетних фондів органів місцевого самоврядування в залежності від місця розташування області. Проблеми та особливості міжбюджетних відносин в Україні на сучасному етапі розвитку держави.

10. Державні цільові фонди.

Сутність загальнодержавних цільових фондів та їх призначення. Загальнодержавні фонди цільового призначення в Україні. Пенсійний фонд України.

Фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Інші фонди цільового призначення.

11. Державний кредит і державний борг.

Економічна сутність державного кредиту. Форми державного кредиту. Ощадне діло. Класифікація позик. Оформлення державних позик облігаціями.

Оформлення державних позик казначейськими зобов'язаннями. Місцеві позики. Умови випуску державних та місцевих позик. Джерела погашення

державних та місцевих позик. Капітальний державний борг. Поточний державний борг. Внутрішній та зовнішній борг України. Динаміка обсягу внутрішнього та зовнішнього боргу України. Керування державним боргом. Державний борг і його обслуговування в Україні.

12. Страхування і страховий ринок.

Економічна сутність страхування, його функції. Страховий фонд, форми і методи його утворення і використання. Класифікація страхування. Види державного обов'язкового страхування. Організація страхової справи. Страховий ринок, його сутність і значення. Страхова послуга та особливості її реалізації.

Державне регулювання страхової діяльності. Правові основи здійснення страхової справи в Україні. Здійснення контролю за діяльністю страхових органів.

13. Фінансовий ринок.

Зміст фінансового ринку. Структура фінансового ринку. Ринок грошей: структура і суть; об'єкти та суб'єкти; характеристика облікового ринку та його особливості; характеристика міжбанківського ринку; операції на міжбанківському ринку. Ринок цінних паперів: місце ринку цінних паперів на фінансовому ринку; цінні папери, їх види та характеристика; функції і роль цінних паперів в економіці. Ринок капіталів: структура ринку капіталів; суть і функції кредиту.

14. Міжнародні фінанси.

Сутність міжнародних фінансів. Міжнародна валютно-фінансова система. Міжнародні розрахунки. Фінанси міжнародних організацій і фінансові міжнародні інститути. Валютне регулювання. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. Міжнародне фінансування промислово-торгових фірм. Основи міжнародної банківської справи.

Розділ 2.3. ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА

1. Загальна характеристика та класифікація підприємств

Поняття підприємства як організаційно відокремленої та економічно самостійної первинної ланки виробничої сфери. Місія й різноманітні цілі підприємства. Головні напрямки діяльності підприємства. Юридичні акти, що є законодавчою базою функціонування підприємства (організації). Класифікація підприємств та її практичне значення. Сутнісна характеристика структури підприємства. Виробнича структура підприємства: сутність і види. Чинники формування й зміни виробничої структури підприємства. Загальна структура підприємства (організації).

2. Підприємницька діяльність суб'єктів господарювання

Підприємницька діяльність як основна сучасна форма господарювання. Принципи здійснення, форми типи й моделі підприємницької діяльності. Правове забезпечення підприємництва. Франчайзинг як особлива форма організації бізнесу. Виробнича та посередницька діяльність.

3. Управління і структура

Особливості управління як системи. Об'єктивна необхідність і поняття

управління суб'єктами господарювання. Планування, організація, мотивація і контроль як основні функції управління підприємствами та організаціями.

Поняття і теоретико-методологічна основа класифікації методів управління. Змістова характеристика економічних, організаційно-розпорядчих і соціально-психологічних методів управління. Організаційні форми реалізації методів управління суб'єктами господарювання різного рівня.

4. Персонал

Поняття персоналу в контексті економічних понять трудових ресурсів, кадрів, трудового потенціалу та ін. Категорії персоналу підприємства (керівники, спеціалісти, службовці, робітники). Поділ персоналу за професіями і кваліфікацією. Виокремлення й характеристика робітників за рівнем кваліфікації. Чинники, що потребують урахування у процесі розрахунків необхідної чисельності персоналу фірми. Визначення чисельності працівників управління, спеціалістів і службовців для підприємств різних розмірів, сфер діяльності та форм власності..

5. Матеріальні та нематеріальні активи

Матеріальні активи як сукупність виробничих фондів та іншого майна підприємства. Поділ виробничих фондів на основні й оборотні, їх роль у здійсненні процесу виробництва продукції або надання послуг. Первісна, відновна й залишкова вартість основних фондів. Індексація основних фондів. Класифікація основних фондів за ознакою функціонального призначення та участі у виробничих процесах. Видова (технологічна) структура основних фондів, фактори й тенденції динаміки на підприємствах.

6. Обігові кошти

Сутнісна характеристика обігових коштів як сукупності поточних витрат фінансових коштів. Виокремлення обігових коштів, що обслуговують сфери виробництва й обігу. Нормовані й ненормовані обігові кошти. Функціональна та елементна структура обігових коштів, її динаміка на підприємствах різних галузей економіки. Джерела формування обігових коштів.

7. Інвестиції: формування, використання, ефективність

Сутність, характеристика інвестицій як найважливішого фінансового ресурсу для створення, функціонування й розвитку суб'єктів господарювання. Функціонально-елементний склад інвестицій підприємства. Внутрішні й зовнішні джерела інвестування. Прямі та портфельні іноземні інвестиції. Різновиди і структура реальних (виробничих) інвестицій. Технологічна й відтворювальна структура капітальних вкладень, тенденції її зміни у часі.

8. Техніко-технологічна база виробництва

Поняття і значення техніко-технологічної бази виробництва. Складники техніко-технологічної бази, найефективніші способи її формування на підприємстві. Особливості формування виробничої бази на підприємствах різних галузей.

9. Продуктивність, мотивація й оплата праці

Продуктивність праці як економічна категорія. Методичні підходи до розрахунку продуктивності праці на виробничих підприємствах. Чинники зростання продуктивності праці. Динаміка продуктивності праці на

підприємствах різних галузей. Наявні резерви зростання продуктивності праці та заходи для їх використання в сучасних умовах господарювання. Розрахунки можливого зростання продуктивності праці за рахунок дії окремих і певної сукупності чинників.

10. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції (послуг)

Загальна сутнісна характеристика продукції, її класифікація й вимірники обсягу. Номенклатура й асортимент продукції (послуг). Валова, товарна, чиста й реалізована продукція.

Змістова характеристика матеріально-технічного забезпечення (МТЗ). Форми й системи МТЗ. Системи живлення внутрішньовиробничих підрозділів матеріалів. Обчислення потреби підприємства в матеріалах. Запаси матеріалів та їх регулювання. Оптимізація партій поставки матеріалів.

11. Поточні витрати та ціни на продукцію (послуги)

Поточні витрати (собівартості продукції) як комплексний економічний показник. Включення поточних витрат виробництва до собівартості продукції (послуг). Класифікація витрат на виробництво за окремими ознаками (ступенем однорідності, зв'язком з обсягом виробництва, способом обчислення на одиницю продукції). Структура поточних витрат за окремими групами первинних елементів на підприємствах різних галузей і тенденція її зміни з часом.

12. Фінансово-економічні результати та інтегральна ефективність діяльності

Прибуток і дохід як-основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Прибутковість і дохідність: їх сутність та різниця між ними. Джерела формування загальної величини прибутку (доходу) підприємства. Типова схема використання прибутку (доходу) підприємства. Рівень прибутковості підприємств різних галузей економіки в Україні.

13. Реструктуризація і санація підприємств і організацій

Система виживання підприємства (організації) в ринкових умовах господарювання. Реструктуризація підприємства (організації) як найрадикальніший захід системи виживання й виходу з економічної кризи, припинення спаду виробництва та його стабілізації.

14. Банкрутство й ліквідація підприємства

Сутнісна характеристика банкрутства підприємства (організації). Причини й симптоми банкрутства фірми. Визначення зон ризику та реакція підприємства (організації) на настання кризового фінансово-економічного стану. Класифікація чинників, що сприяють банкрутству фірми. Процедура оголошення банкрутства в засобах масової інформації. Основні положення Закону України «Про банкрутство».

Розділ 2.3. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

1. Господарський облік, його суть і характеристика

Виникнення господарського обліку та його характеристика. Залежність змісту, мети і завдань обліку від способу суспільного виробництва. Історична обумовленість господарського обліку. Види господарського обліку. Суть та зміст оперативного, статистичного і бухгалтерського обліку. Особливості і

сфера застосування кожного виду обліку. Місце бухгалтерського обліку в єдиній системі господарського обліку. Вимірники, що застосовуються в обліку та їх характеристика. Роль обліку в системі управління підприємством і галузями економіки.

2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Поняття та економічна характеристика предмету бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку: господарські засоби та джерела їх утворення; господарські процеси; господарські операції. Залежність об'єктів бухгалтерського обліку від галузевих особливостей господарства і форми власності. Класифікація господарських засобів за складом, розміщенням та функціональною участю в процесі діяльності. Класифікація господарських засобів за джерелами утворення, формування та цільовим призначенням. Загальна характеристика методу бухгалтерського обліку.

3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах

Методичні прийоми бухгалтерського обліку. Елементи (складові частини) методу бухгалтерського обліку: документація; інвентаризація; оцінка; калькуляція; рахунки; подвійний запис; бухгалтерський баланс; звітність. Взаємозв'язок та взаємна обумовленість елементів методу бухгалтерського обліку. Зв'язок предмета і метода бухгалтерського обліку.

4. Бухгалтерський баланс

Бухгалтерський баланс як спосіб узагальнення наявності господарських засобів та їх джерел. Суть і побудова бухгалтерського балансу: актив і пасив, статті балансу. Структура балансу. Тотожність активу і пасиву бухгалтерського балансу та його обґрунтування. Валюта балансу. Обумовленість групування статей активу і пасиву балансу економічною класифікацією господарських засобів підприємства за функціональною участю у процесі діяльності та за джерелами формування і цільовим призначенням.

5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Рахунки бухгалтерського обліку як спосіб групування і систематизації господарських засобів, джерел їх утворення і процесів. Побудова і призначення рахунків: дебет, кредит, обороти, залишок (сальдо). Види балансових рахунків: активні, пасивні і активно-пасивні. Особливості виведення розгорнутого сальдо на активно-пасивних рахунках та методи його спрощеної перевірки. Порядок відображення господарських операцій на рахунках та визначення оборотів і сальдо. Аналіз господарських операцій при їх відображенні в системі рахунків.

6. Документація, інвентаризація

Первинне спостереження в обліку, його види та суб'єкти. Документи як носії результатів первинного спостереження про здійснені господарські операції. Документи - основа інформаційної системи бухгалтерського обліку. Значення облікових документів як засобу оперативного керівництва підприємством, контролю за збереженням власності, доцільністю і законністю господарських операцій, дотриманням державної дисципліни. Правове (юридичне) значення документів. Вимоги до змісту й оформлення документів: своєчасність складання, достовірність показників, правильність оформлення.

7. Оцінювання і калькуляція в системі бухгалтерського обліку

Роль і призначення вартісної оцінки об'єктів бухгалтерського обліку. Вимоги, що висуваються до оцінки: реальність (адекватність) та єдність. Принципи оцінки та її місце у формуванні інформаційної системи бухгалтерського обліку. Види оцінок та оцінка об'єктів обліку. Калькуляція в системі бухгалтерського обліку. Калькулювання як спосіб групування затрат та визначення собівартості продукції, робіт, послуг. Зміст калькуляції та її види. Калькуляція фактичної собівартості як один із варіантів оцінки продукції, робіт, послуг.

8. Облік основних господарських процесів

Облік процесу придбання (заготівлі) предметів праці (запасів). Відображення в обліку споживання запасів. Принципи організації аналітичного обліку запасів. Облік та списання транспортно-заготівельних витрат. Загальна схема обліку придбання (заготівлі) предметів праці (запасів) та їх споживання. Облік процесу виробництва. Поняття про виробничі витрати. Класифікація виробничих витрат за елементами та статтями калькуляції. Рахунки для обліку виробничих витрат. Методи розподілу непрямих витрат. Відображення в обліку випуску та оприбуткування готової продукції.

9. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах

Облікові реєстри та їх роль у бухгалтерському обліку. Види і форми облікових реєстрів. Класифікація облікових реєстрів: за зовнішнім виглядом, за обсягом змісту, за видами бухгалтерських записів, за будовою. Техніка облікової реєстрації. Помилки в облікових записах та способи їх виявлення і виправлення. Поняття про форми бухгалтерського обліку, їх розвиток та удосконалення. Форми бухгалтерського обліку: Журнал-Головна, меморіально-ордерна (контрольно-шахова), журнально-ордерна (журнальна), книжково-журнальна, спрощена, автоматизована (комп'ютерна). Шляхи подальшого удосконалення та розвитку форм бухгалтерського обліку.

10. Фінансова звітність

Поняття звітності як елемента методу бухгалтерського обліку. Суть та призначення фінансової (бухгалтерської) звітності. Принципи побудови звітності. Мета складання звітності. Вимоги до звітності. Користувачі фінансової (бухгалтерської) звітності. Класифікація звітності та її види. Порядок складання, подання й оприлюднення фінансової звітності. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку: 1, 2, 6, 29. Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.2000 р. № 302 "Про примітки до річної фінансової звітності".

11. Бухгалтерський облік основних засобів

Економічний зміст, умови визнання та класифікація основних засобів. Принципи оцінки основних засобів. Бухгалтерський облік надходження основних засобів. Бухгалтерський облік вибуття основних засобів. Методи амортизації та облік амортизації (зносу) основних засобів.

12. Бухгалтерський облік нематеріальних активів

Економічний зміст, умови визнання та класифікація нематеріальних активів. Принципи оцінки нематеріальних активів. Бухгалтерський облік

надходження нематеріальних активів. Бухгалтерський облік вибуття нематеріальних активів. Методи амортизації та облік амортизації (зносу) нематеріальних активів.

13. Бухгалтерський облік запасів

Економічний зміст, умови визнання та класифікація запасів. Принципи оцінки запасів. Бухгалтерський облік надходження запасів. Бухгалтерський облік вибуття запасів. Методи оцінки запасів при їх вибутті.

14. Бухгалтерський облік грошових коштів та дебіторської заборгованості

Поняття грошових коштів та методи регулювання готівкового обігу в Україні. Бухгалтерський облік грошових коштів в касі підприємства. Форми безготівкових розрахунків. Бухгалтерський облік коштів на рахунках в банках. Економічний зміст, умови визнання та класифікація дебіторської заборгованості. Методи створення та облік резерву сумнівних боргів. Бухгалтерський облік поточної дебіторської заборгованості. Бухгалтерський облік довгострокової дебіторської заборгованості.

15. Бухгалтерський облік фінансових інвестицій

Економічний зміст, умови визнання та класифікація фінансових інвестицій. Принципи оцінки фінансових інвестицій підприємства. Бухгалтерський облік поточних фінансових інвестицій. Бухгалтерський облік довгострокових фінансових інвестицій.

16. Бухгалтерський облік власного капіталу

Економічний зміст, умови визнання та класифікація власного капіталу підприємства. Бухгалтерський облік статутного, неоплаченого, вилученого, пайового, додаткового та резервного капіталу підприємства.

17. Бухгалтерський облік зобов'язань підприємства.

Економічний зміст, умови визнання та класифікація зобов'язань підприємства. Принципи оцінки зобов'язань підприємства. Бухгалтерський облік поточних зобов'язань. Бухгалтерський облік довгострокових зобов'язань.

18. Бухгалтерський облік праці, її оплати та розрахунків за соціальним страхуванням .

Нормативно-правове регулювання оплати праці в Україні. Виплати працівникам в Україні. Форми і системи оплати праці. Бухгалтерський облік розрахунків за виплатами персоналу. Бухгалтерський облік утримань із виплат працівникам. Бухгалтерський облік розрахунків за соціальним страхуванням.

19. Бухгалтерський облік витрат підприємства.

Економічний зміст, умови визнання та класифікація витрат підприємства. Бухгалтерський облік витрат операційної, фінансової, інвестиційної, іншої звичайної та надзвичайної діяльності підприємства.

20. Фінансова звітність підприємства

Економічний зміст, призначення та класифікація фінансової звітності. Загальні вимоги до фінансової звітності. Порядок складання і подання фінансової звітності (баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітки до річної фінансової

звітності, звітність за сегментами). Загальний порядок внесення змін і виправлень у фінансову звітність.

21. Бухгалтерський облік на підприємствах малого бізнесу

Визначення та нормативно-правове регулювання діяльності підприємств малого бізнесу в Україні. План рахунків суб'єктів малого підприємництва. Особливості бухгалтерського обліку діяльності підприємств малого бізнесу. Фінансова звітність суб'єкта малого підприємництва.

22. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ)

Комітет по МСФЗ: структура, функції, призначення. Порядок розробки, затвердження та розповсюдження МСФЗ. Статус МСФЗ та напрями їх використання. Загальна характеристика МСФЗ.

3. Перелік питань

1.Класифікація податків: за формою оподаткування, за економічним змістом об'єкта оподаткування, залежно від рівня державних структур, які їх устанавлюють та за способом стягнення.

2.Види прямого оподаткування: основні поняття, відмінні риси від інших форм оподаткування, переваги та недоліки їх функціонування.

3.Види непрямого оподаткування: основні поняття, відмінні риси від інших форм оподаткування, переваги та недоліки їх функціонування.

4.Майнове оподаткування, особливості та перспективи його розвитку в Україні.

5.Реальні податки: основні поняття, особливості їх функціонування та перспективи розвитку в Україні.

6.Особисті податки: основні поняття, особливості їх функціонування та перспективи розвитку в Україні.

7.Основні принципи оподаткування в Україні.

8.Податкова накладна: поняття, особливості її складання та функціональне призначення.

9.Особливості механізму функціонування податку на добавлену вартість на імпорт в Україні: платники; об'єкт оподаткування; порядок та строки сплати податку.

10. Податкова служба в Україні: структура, завдання та функції.

11. Роль загальнодержавних податків і зборів в податковій системі України: склад, структура характеристика.

12. Роль місцевих податків і зборів в податковій системі України: склад, структура та характеристика.

13. Суб'єкти оподаткування та пільги по податку на добавлену вартість в Україні.

14. Об'єктивна необхідність страхового захисту і його роль у забезпеченні суспільного відтворення.

15. Історичні передумови виникнення фінансової науки та її роль у суспільстві.

16. Бюджетний дефіцит, його економічна сутність.

17. Види соціального страхування.
18. Класифікація державних позик.
19. Функції бюджету.
20. Фінансовий контроль, його класифікація.
21. Класифікація податків та її ознаки
22. Підприємство як самостійна ланка виробничої сфери, його цілі та головні напрямки діяльності.
23. Оцінка, класифікація і структура основних фондів, тенденції в її динаміці.
24. Відтворення та розширення відтворення основних виробничих фондів. Амортизація основних фондів.
25. Інвестиції: визначення, структура і напрямки використання.
26. Класифікація підприємств та їх практичне значення.
27. Оборотні фонди підприємства, їх характеристика, нормування витрат матеріальних ресурсів.
28. Нематеріальні ресурси, їх вплив на конкурентоспроможність підприємства продукції на ринку.
29. Рентабельність, її види, динаміка і шляхи підвищення рентабельності на підприємствах різних галузей економіки України.
30. Якість продукції і її оцінка, вплив підвищення якості виробів на економіку та імідж підприємства і конкурентоспроможність продукції.
31. Продукція як результат діяльності виробничих систем, її характеристика і класифікація. Розробка виробничої програми та її ресурсне обґрунтування.
32. Нематеріальні активи, їх вартісна оцінка зношування.
33. Санація, її цілі та механізм. Програма санаційних доходів фінансово-економічного характеру.
34. Поточні та валові витрати, їх класифікація та структура, тенденція зміни з впливом часу структури поточних витрат.
35. Функції і методи управління підприємствами в Україні.
36. Загальна характеристика витрат та їх класифікація.
37. Продуктивність праці
38. Банкрутство, його характеристика, причини і симптоми прояву банкрутства фірми, процедура ліквідації підприємств в Україні
39. Класифікація документів.
40. Вимоги до змісту, оформлення, перевірки й опрацювання документів.
41. Документооборот та його організація.
42. Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку, її значення та види (Наказ Міністерства фінансів України від 11.08. 1994р., № 69).
43. Порядок проведення та документальне оформлення інвентаризації.
44. Документальне оформлення інвентаризації та виявлення її результатів.
45. Облікові реєстри, їх види, форми та класифікація.
46. Техніка облікової реєстрації.
47. Помилки в облікових записах та способи їх виявлення і виправлення.
48. Поняття про форми бухгалтерського обліку та їх історичний розвиток.
49. Журнальна (журнально-ордерна) форма бухгалтерського обліку.
50. Книжково-журнальна форма бухгалтерського обліку.

4.Критерії оцінювання

Вступнику на співбесіді задають як найменше два питання відповідно до обраної для вступу спеціальності. Якщо члени комісії незадоволені відповідями вступнику додатково задають питання, поки не буде встановлений рівень знань абітурієнта. За згодою членів комісії знання абітурієнта, які він показує на співбесіді можуть бути оцінені як незадовільні, задовільні, добрі, відмінні.

Якщо вступник розкриває питання на 0...25 % – оцінка «незадовільно»; на 26...50 % – «задовільно»; на 51...75 % – «добре»; на 76...100 % – «відмінно».

Якщо вступник отримав оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», то його рекомендують до складання фахового вступного випробування з фундаментальних і спеціальних дисциплін.

Якщо вступник отримав оцінку «незадовільно», то його не рекомендують до складання фахового вступного випробування з фундаментальних і спеціальних дисциплін.

Інформація про результати співбесіди оголошується вступникові в день її проведення.

Особи, які за наслідками співбесіди не рекомендовані до складання фахового вступного випробування з фундаментальних і спеціальних дисциплін, відсторонюються від участі в конкурсному відборі при прийомі на навчання для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю.

5.Список рекомендованої літератури

1. Венгер В. В. Фінанси: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. В. Венгер. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 432 с.
2. Глущенко А. С. Фінанси: Навчальний посібник. - Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010.-190 с.
3. Грідчина М.В. Корпоративні фінанси (зарубіжний досвід і вітчизняна практика): навч. пос. С.Л. Лондар, О.В. Тимошенко. - Вінниця: Нова Книга, 2009.
4. Ніколаєва О.М., Маглаперідзе А.С. Місцеві фінанси.: Навчальний посібник.-К.: Центр навчальної літератури, 2013 - 354 с.
5. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія) Навч. посібник. — 5-те вид без змін. — К.: КНЕУ, 2008. —240 с
6. Романенко О.Р. Фінанси. Підручник. 4-те вид. - К: Центр учбової літератури, 2009. - 312с
7. Фінанси для фінансистів. Підручник для ВНЗ , автор Шеремет О А, Дем'яненко І В, Багацька К В та ін, За ред Говорушко Т. А. Издательство: ЦУЛ. 2013 год. 612 с.
8. Фінанси підприємства планування та управління у виробничій сфері.: Навч.пос./ Г.І. Базецька, Л.Г. Суботовська, Ю.В. Ткаченко; Харк. нац. акад. міського господарства - Х.:ХНАМГ, 2012 -292 с.
9. Фінанси: Підручник / За ред. С.І.Юрія, В.М.Федосова.- К.: Знання, 2008, - 611с.
10. Юхименко П. І., Федосов В. М., Лазебник Л. Л. та ін. Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 576 с.